

Ἐνεργ. καὶ ἐνιαχ. μέσ. ἐμπαίζω, περιπαίζω, περιγεύω σύνηθ. καὶ Καππ. (Συνασσ.) Πόντ. Τσακων. : Ἐναελοῦσαν τον κ' ἔλεαν του ἕναν σωρόν Σύμ. Μῆ μ' ἀναγελάς, γιὰ θὰ σκοτωθοῦμε Ἀνδρίτσ. Γούλ' τὸν ἐνεγελεϊούδανα τὸν μεθύστακα Ἀρτάκ. Μῆ μ' ἀναγιλάτι, βρὲ πιδιά Ἀιτωλ. Μῆ ἀναελοῦσιν οἱ λὰς (λαός, ἄνθρωποι) Κύπρ. || Παροιμ. Τοῦ κόσμου τ' ἀναέλασμα ἀναελά τὸν κόσμο (ἐπὶ τοῦ ἐπιπόγου τοῦ ἐμπαίζοντος ἄλλους) Κάρπ. Ρόδ. Ἐπὶ τὸ ἢ πομπή 'ς τὴ σιράτα κί ἀναγέλα τοὺς διαβάτες (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. Ἀναελά ὁ χεζιάρικ τὸν κλασιάρικ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κύπρ. Ἀναγεάτζε ὁ βοῦ τὸν ἔνε τζαί νι ἐπέτζε χειραῶ (περιεπαιξεν ὁ βοῦς τὸν ὄνον κατὰ τὸν εἶπε χειραῶ. Συνών. τῇ προηγουμένῃ) Τσακων. Μῆ ἀναγελάης, γιὰ τὴ θ' ἀναγελαστῆς (μὴ ἐμπαίζης τοὺς ἄλλους, διότι θὰ ἐμπαυχθῆς) Αἴγιν. κ. ἀ. Ὅ,τι χόρτο ἀναγελάσης, θὰ φυτρώση 'ς τὴν αὐλή σου (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ζάκ. || Ἄσμ.

Ὅμορφα νὰ μοιρολογῆς νὰ μὴ σ' ἀναγελάσουν, θὰ ῥτουνε οἱ ἀρχόντισσες κί ἀπὸ καρδιάς θὰ κλάφουν Κρήν.

Θεέ μου, ἀκατάγνωτα, κωπέλ-λια, νὰ λαλοῦμεν, μὴν πάθουμεν θειρότερα ἐμεῖς ποῦ ἄναγελοῦμεν Κύπρ.

Ἐὸν στραβὴ κορομπηλά, συκὰ παραγερμένη, ποῦ κάθεσαι κί ἀναγελάς ἐμένα τὸν λεβέντη

Πελοπν. (Ἀρκαδ.). Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Σαχλίκ. Γραφαὶ καὶ ἀφηγήσεις στ. 253 (ἔκδ. Wagner σ. 87) «καὶ κείνοι ὁπού 'ναι κτήματα βούδια καὶ προβατίνες | ἀναγελοῦν τὸν ἄνθρωπον, ὅταν τὸν φυλακίσουν». Συνών. περιγελάω, περιπαίζω. 2) Μιμοῦμαι σκωπτικῶς λόγους, πράξεις κττ. ἄλλου τινός, ὑποκρίνομαι σκωπτικῶς Θεσσ. (Ζαγορ.) Ἰμβρ. : Φρ. Ἀνιγιλῶ τὸ πιθαμέν' (κατακλίνομαι ἀπομιμούμενος τὴν στάσιν τῶν ἀποθανόντων) Ἰμβρ.

ἀναγέμι τό, ἀμάρτ. ἀναγιόμι Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγεμίζω ὑποχωρητικῶς, παρ' ὃ καὶ ἀναγιμομίζω, ὅθεν τὸ ἀναγιόμι.

Λάκκος, κοίλωμα παραγεμισμένον μὲ χῶμα.

ἀναγεμίδι τό, Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐσ. γεμίδι ἢ ἐκ τοῦ ρ. ἀναγεμίζω.

Συνήθως ἐν τῷ πληθ., πᾶν ὅ,τι χρησιμοποιεῖται πρὸς πλήρωσιν στρωμάτων καὶ προσκεφαλαίων, οἶον βάμβαξ, ἔριον, πτίλα κττ. : Βάλε κί ἄλλα ἀναγεμίδια 'ς τὸ στρώμα γιὰ νὰ μὴ πληγῶνωμαι, ὄντε θέτω (πλαγιαζῶ).

ἀναγεμίζω Κρήτ. Σῦρ. — Λεξ. Κομ. Ἡπίτ. Δημητρ. ἀνεγεμίζω Α.Κρήτ. Σῦρ. — Λεξ. Δημητρ. ἀναγιμομίζω Κεφαλλ. — Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. γεμίζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βαίγ.

1) Μετβ. γεμίζω ἐκ νέου Λεξ. Κομ. Ἡπίτ. Βλαστ. Δημητρ. 2) Ἀναπληρῶ, συμπληρῶ κενόν τι Κρήτ. Σῦρ. : Ἀναγεμίζω τὸ στρώμα Σῦρ. β) Ἐπὶ τῶν περικνημίδων, ἐπιδιορθῶ, ἀναπλέκω τὸ φθαρὲν Σῦρ. : Ἀναγεμίζω τοῖς κάρτσες. Συνών. μαντάρω. 3) Ἀνασκάπτων τὸ ἔδαφος πληρῶ τὰ κοιλώματα τοῦ ἀγροῦ, ὥστε νὰ ἰσοπεδωθῆ ὁ ὅτος Κρήτ. : Ἀναγέμισε ἀὸ χωράφι σου. 4) Ἀμτβ. πληροῦμαι, ἰδίως ἐπὶ ὀφθαλμῶν τῶν πληρουμένων δακρῶν Κεφαλλ. : Ἀναγιμομίζουν τὰ μάτια μου. Μάτια ἀναγιμομμένα (οἱ ἔνεκα πυρετοῦ ἐξωγκωμένοι ὀφθαλμοί).

Πβ. ἀναγεμῶνω.

ἀναγέμισμα τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγεμίζω.

Ἡ πλήρωσις κενοῦ τινος. Πβ. ἀναγεμίδι.

ἀναγεμώνω ἀμάρτ. ἀναεμώνω Κάρπ. ἀνεμώνω Κάρπ. ἀναγιμομώνω ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,128.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. γεμῶνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Μετβ. πληρῶ ἐκ νέου κενωθέν τι Κάρπ. : Ἀνεέμωσε τὸ χωνὶ τοῦ μύλου. 2) Ἀμτβ. πληροῦμαι, ἰδίως ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν πληρουμένων δακρῶν Κάρπ. — ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἀν. : Ἐνεεμώσαν τὰ μάτια μου Κάρπ. Ἀναγζόμωσαν δάκρυα τὰ μάτια τοῦ δόλιου Ἀρβανίτη ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἀν.

Πβ. ἀναγεμίζω.

ἀναγέμωσμα τό, ἀμάρτ. ἀναέμωσμα Κάρπ. ἀνεέμωσμα Κάρπ. ἄνεμωσμα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγεμῶνω.

1) Ἡ ἐκ νέου πλήρωσις διὰ γεννήματος τῆς κενωθείσης χοάνης τοῦ μύλου. 2) Τὸ ἐντὸς τῆς χοάνης τοῦ μύλου τιθέμενον γέννημα τὸ κατ' ὀλίγον κατερχόμενον εἰς τὴν ὀπὴν τῆς μυλόπετρας : Βάλε ἄνεμωσμα τοῦ μύλου κριθάρι.

ἀναγεννῶ λογ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Κρήτ. Χηλ.

Τὸ μεταγν. ἀναγεννῶ.

Φέρω ἐκ νέου εἰς φῶς, ἀναπλάττω ἐνθ' ἀν. : Ἄσμ.

Τὸ βλέμμα σου τὸ ἱλαρό, ὅπου κί ἂ νὰ τὸ ρίξῃς, ἀναγεννιέται ἢ χαρὰ καὶ χάνεται ἢ θλίψις.

Χηλ. Συνών. ξαναγεννῶ.

ἀνάγεσμα τό, ἀνάγεισμα Ζάκ. Κεφαλλ. Κωνπλ. Πελοπν. (Μάν.) ἀνάεισμα Κάρπ. ἀνάγειουσμα Πελοπν. (Μάν.) ἀνάγεσμα Πελοπν. (Λακων.) ἀνάεσμα Κάρπ. ἀνάεσμα Κύπρ. ἀνέγεσμα Θήρ. ἄνεσμα Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγέρνω.

1) Ἀναστάτωσις, συμφυρμός Κύπρ. : Ἐκαμέν τα οὐλ-λα ἀνάεσμα (ἄνω κάτω). Συνών. ἀνακάτεμα, ἀνακάτωμα. 2) Κοχλασμός, βρασμός Κάρπ. : Ἐν ἤκουσα τὸ ἀνάεισμα τοῦ τσουκαλιῶ καὶ χύθη τὸ ζουμί. || Φρ. Νά 'χης πίσσαν κί ἀνάεσμα ! (νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν κόλασιν, ὅπου νὰ βράξῃς μέσα εἰς τὴν πίσσαν καὶ τὸν κοχλασμόν αὐτῆς, Ἀρά). Πβ. πισσοκόχλαστος. 3) Ἐρυγή Ρόδ. Συνών. ρέψιμο. 4) Τὸ βαθὺ σκάψιμον ἀγροῦ πρὸς ἐμφύτευσιν ἀμπελῶνος Θήρ. Συνών. στρέμμα. 5) Ἡμερομίσθιος ἐργασία διὰ τὸ βαθὺ σκάψιμον πρὸς ἐμφύτευσιν ἀμπελῶνος Θήρ. : Θά 'ρθῃς σήμερα νὰ μοῦ κάμῃς ἕνα ἀνέγεσμα. Σῶχω κάμει δέκα ἀνεγέσματα. 6) Κωλικόπονος προερχόμενος κατὰ τὴν λαϊκὴν ἀντίληψιν ἀπὸ ἀνεγερσιν, μετατόπισιν τῶν ἐντέρων Πελοπν. (Λακων.)

7) Ὁ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου χρόνος Ζάκ. Κεφαλλ. : Ἄσμ.

Κλαῖγε με, μάννα, κλαῖγε με αὐγὴ καὶ μεσημέρι

καὶ μέσ' 'ς τ' ἀνάγεισμα τοῦ ἡλιοῦ ποτέ σου μὴ μὲ κλάψῃς Ζάκ.

Πβ. ἀναγερός.

ἀναγερός ὁ, ἀναγειρός Κύπρ. — ΧΠαλαίσι. Συλλ. Κυπρ. ποιημ. 181 ἀναειρός Κύπρ. ἀναγερός Κύπρ. ἀναερός Δλιπέρτ. Τζιωπρ. τραοῦδ. 1,112 ἄνερός Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγέρνω.

1) Ἀναστάτωσις, ἀνακατωμός ἐνθ' ἀν. : Ποιήμ.

Ἀναγειρός 'πάνω 'ς τὴν γῆν, παρακαλῶ, νὰ γίνῃν τῶαι πλάσματα νὰ μὴν μείνουν, μόνον ἐγὼ μὲ τθεῖνην

ΧΠαλαίσι. ἐνθ' ἀν.

